

Det tårnhøje paradis

1995

Tænk, at komme så højt op, at man kan se ned på Humleby. Den storslåede vision fik prokuristen til at ryste.

*”Som vort vartegn står det høje
runde hvide Carlsbergtårn -
viser os hvor vi har hjemme -
hvor vi lever, gror og sårn’
Fjernt fra hjemmet ser man det lyse
op imod himlen, som er blå
blå som himler helst skal være
og med mange stjerner på.“*

Prokuristen gik småtrallende hjem ad Lyrskovgade. Melodien til teksten var EU's kendingsmelodi - „An die Freude“ fra Beethovens 9. symfoni.

Han havde været på biblioteket for at se nærmere på forslaget til en lokalplan for Kongens Bryghus. Det var efter hans mening storslået og genialt at indrette boliger i Carlsbergtårnet.

Tænk at bo helt deroppe på toppen og kunne se ned på Humleby og på Vesterbro. Ja, man kunne sågar tillade sig at se ned på Frederiksberg.

Prokuristen standsede og faldt i staver over udsigten til tårnet, som Lyrskovgade peger direkte imod - ligesom tårnet også er anbragt lige i sigtelinjen, når man kigger op ad Vesterbrogade helt nede fra Værnedamsvejkrødset. Det er på samme måde lige i sigtelinjen, når man står i Bissensgade. Den tids byplanlæggere vidste sandelig, hvad de gjorde, når de satte tårne på bykortet.

Set herfra Lyrskovgade syntes han egentlig, at de lave Humleby-huse i forgrunden skæmmede og gjorde et rodet indtryk. Den

flotte placering af tårnet lige midt i sigtelinjen fortjente egentlig, at Lyrskovsgade blev ført igennem, så intet forstyrrede blikket, når man så på tårnet.

– Hvilken vision! Han kom til at ryste ved tanken om det stor-slåede i den plan, der var ved at tage form i hans glimrende fantasi. Hvis Lyrskovsgade blev ført igennem til tårnet - og hvis Vesterbrogade også blev rettet ud og ført durk igennem i Platanvej-Vester Fælledvej-krydset?

Jamen det var jo parisisk! Københavns svar på Triumfbue-pladsen og Champs Élysée.

„Von Spreckelsen! Du er ikke alene“, tænkte prokuristen oprevet.

Han var ikke faldet til ro, da han nåede hjem. Hans kone så bekymret på ham.

„Hvad er der galt, har du trådt i noget?“ spurgte hun.

„Jeg gør mig tanker - store tanker!“, svarede han.

„Åh nej, ikke nu igen“, sukkede konen.

Prokuristen så mildt overbærende på hende. I al sin nedgroede jordbundethed var hun ham nu alligevel en god kone og havde altid været det - bortset fra en enkelt næsten glemt affære med en berygtet rørlægger. Men nu måtte han være alene. De tanker, der nu vældede ind over ham, tålte ikke at blive forstyrret af hendes småtskårne snusfornuft.

„Jeg er at træffe på mit kontor“, sagde prokuristen og gik nedeunder.

Her trådte hans vision igen klart og uforstyrret frem.

Det lysende hvide tårn for enden af henholdsvis Lyrskovsgade, Vesterbrogade og måske også Bissensgade uden forstyrrende småsnuller. Han fandt Kraks vejviser frem og granskede gadeforløbet under en lup.

„Ups - der er noget, jeg må se nærmere på“. Han skyndte sig op på det øverste loft og kiggede ud af tagvinduet. Ovre bagved kunne han ane, hvordan Lyrskovsgade løb fra Vester Fælledvej ned mod Enghave Plads. Hvis han havde været lidt højere oppe, havde

han kigget midt ned gennem Lyrskovsgade. Det ville jo betyde, at en forlængelse af gaden på denne side af Vester Fælledvej hen til Carlsbergtårnet ville komme til at gå gennem hans eget hus. Han gik hen og kiggede ud af tagvinduet på den anden side af loftsrummet og så op mod tårnet.

Der var ingen tvivl; hans eget hus måtte falde, hvis hans parisiske vision skulle blive til virkelighed.

Hvad så med mig, hvad med min kone og hvad med vort lille hus, hvor skal vi bo? Og hvad med hele Humleby?

Prokuristen listede ned på sit kontor for at tænke det hele igenem. Han fandt det ikke tilrådeligt at tage sin kone med på råd.

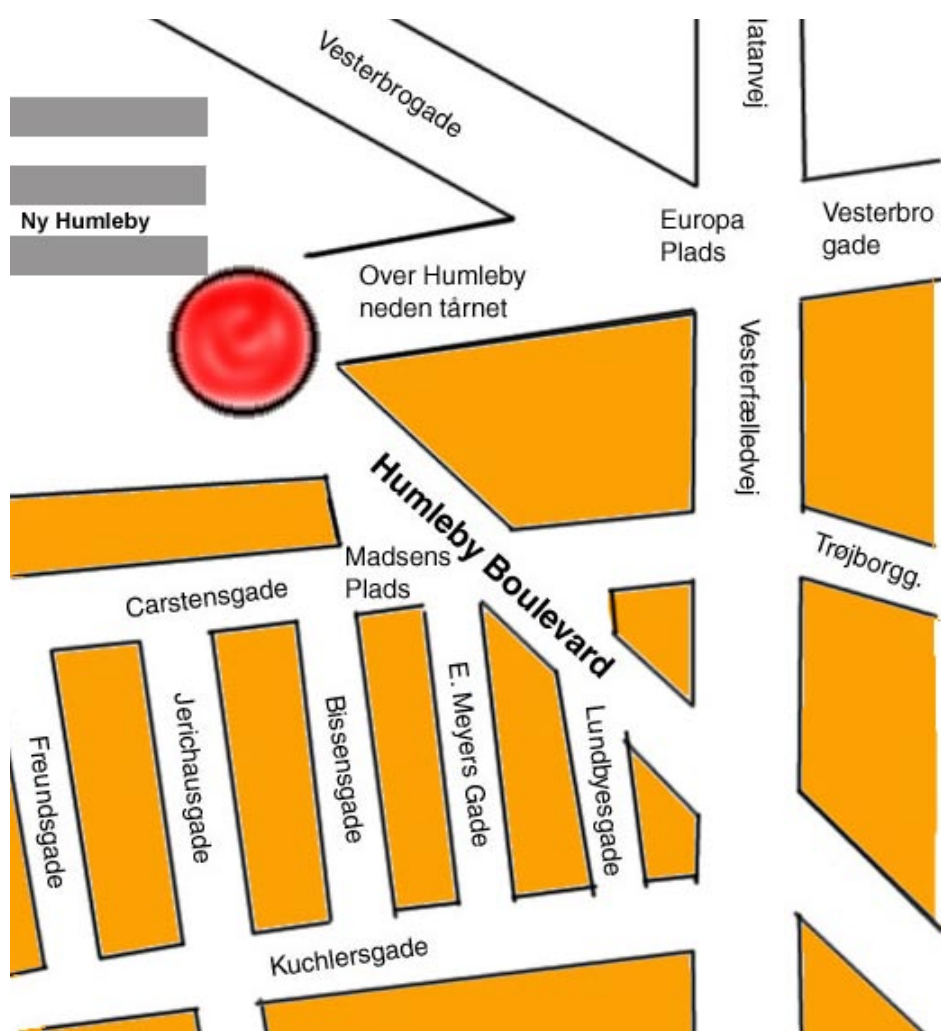
Humblebys samlede interesse kom naturligvis i første række. Det mente, prokuristen han skyldte sine vælgere. Havde de måske ikke stemt ham ind i beboerforeningens bestyrelse trods det ydmygende nederlag, han havde lidt på Husejerforeningens generalforsamling.

Den nederdrægtige formand for Husejerforeningen blev i sin beretning hængende meget længe ved historien om japanerne, der op til jul sidste år troppede op med en kuffert fuld af penge og troede, at de havde købt hele Humleby. Prokuristen havde krympet sig under hele generalforsamlingen. Men han var pisket til at deltage, ellers havde hans kone gjort det, og hun troede, at japanernes eneste ærinde var at sælge ham en ny computer.

Det havde sandelig været noget andet at være med til generalforsamlingen i Beboerforeningen. Her havde ingen gjort sig morsomme på hans bekostning. Tvært imod. De havde valgt ham ind i bestyrelsen uden modkandidat.

„Det havde nærmest karakter af en kåring“ havde han sagt til sin kone, da han ville dele sin glæde med hende efter generalforsamlingen.

Hun havde ymtet noget om, at det måske var fordi ingen andre gad, når han sådan kunne blive valgt uden modkandidat. Men i store stunder kom hun nu altid med den slags bemærkninger for at få ham ned på jorden. Han vidste dog, at hun inderst inde delte

hans store glæde over den anerkendelse, beboerforeningens medlemmer åbenbart mente, de skyldte ham for hans uegennyttige indsats for det fælles bedste.

Nej, mine vælgere kan jeg ikke svigte. Heller ikke når det gælder så stor en plan som denne, tænkte prokuristen og løb igen op på det øverste loft for at se nærmere på, hvem det ville gå ud over, hvis hans forslag til gadeforløb blev til virkelighed.

Han blev lettet, da han så nærmere efter.

„Det rammer ikke nogen af mine vælgere. Tvært imod“, tænkte han.

Det gik til hans glæde ud over nogen af dem, der havde vist størst skadefryd, da historien om japanerne var blevet rullet op på Husejerforeningens generalforsamling.

Men hvad med ham selv og hans kone?

-Ja, hvor skal vi flytte hen efter en ekspropriation? tænkte han.

Så gik han hen til det andet tagvindue og så op på Carlsbergtårnet.

Selvfølgelig! Der skulle de bo. Øverst oppe. Når han fremlagde sin storslåede plan for Søtofte, og det gik op for dem, at han var parat til selv at bringe det store offer at lade dem rive hans hus ned, så ville de uden tvivl med taknemmelighed tilbyde ham genhusning i tårnet på den etage, han måtte foretrække. Hvilken belønning var mere passende end at give ham en lejlighed med udsigt over de boulevarder og det nye gadeforløb, han havde fostret ideen til?

Nu så han på tårnet med helt andre øjne!

-Jamen er det nu så lysende hvidt? tænkte han. Er det ikke snarere gråt?

Det trænger til at blive frisket op.

Så fik han endnu en storslået ide. Dette er lige en opgave for professor Paul Gernes' elever - dem der har malet Palads-biografen, Eksperimentariet og Matthæusgades skole. De der Paul Gernesfarver ville gøre sig. Og hans elever var vant til at pukle for ingen penge.

- Ingen penge - hvad tænker jeg dog på, tænkte prokuristen. Det

er jo Carlsbergs tårn, og de vil jo godt betale for god kunst. Om ikke andet, så vil Carlsberg sikkert gerne glæde de vordende kunstnere med en kasse øl til hver, hvis det skulle vise sig, at Paul Gernes selv forlangte for meget for sin medvirken til, at der også kunne blive en skilling til hans elever.

Han sprang op og løb ned ad trapperne.

„Hvor skal du hen i den fart?“, råbte hans kone.

„Op på Carlsberg og snakke med hende der Monika Strømpebånd om kunstnerisk udsmykning af vort nye hjem“.

Prokuristen smækkede yderdøren efter sig.

„Nu rabler det for prokuristen“, sukkede hans kone.

Da prokuristen en times tid senere kom tilbage, havde han ikke travlt, og der blev på ingen måde smækket med døren. Den blev tvært imod listet op og i igen. Hans kone stak hovedet ud af køkkendøren på 1. sal.

„Jeg er igen at træffe på mit kontor, hvis mine vælgere vil mig noget“, sagde prokuristen og luskede ind på sit kammer.

Monika Strømpebånds imødekommende smil havde ændret karakter til noget i retning af fnisende vantro og derefter til højlydt latter, da han havde præsenteret hende for sine vidtfavnende planer.

Kun ideen om at slippe Paul Gernes og især hans elever fra Kunstakademiet løs på Carlsberg-tårnet så ud til at sige hende noget som helst. Hvis det kunne gøres for nogle kasser øl til Paul Gernes' elever, syntes hun, det var en god ide at få frisket tårnet op. Men nye gadeplaner og den slags byplanhalløj sagde hende ikke noget, sagde hun.

Der var ingen andre vegne frem end at udarbejde et fikst og færdigt ændringsforslag til lokalplanen for Kongens Bryghus-området. Og så prøve at komme igennem med det på Rådhuset.

Trafikborgmesteren ville han ikke få problemer med. Det manglede bare. Hun var jo partifælle. Og så måtte arkitektfirmaet bag planen, Søtofte, kontaktes. Han måtte sikre sig forret til en bolig i tårnet. Endelig var der hensynet til hans egne vælgere i Humleby.

Det sidste ville afgjort volde de største problemer.

Men så slog det ham pludselig. Det var jo netop Humlebys var-tegn. Der var jo i virkeligheden tale om en fantastisk forskønnelse af Humleby. Alle var jo enige om, at de eksisterende indkørsler til Humleby er grimme og triste. Ja, og så var der tale om en betragtelig udvidelse. Det nye tætte lave byggeri, der var planlagt ved foden af tårnet skulle selvfølgelig være tre fire striber helt nye Humleby-huse. „Ny Humleby“. Her kunne man så tilbyde genhusning til dem, hvis huse måtte ryddes for at give plads for Lyrskovsgades forlængelse ind i det nye Humleby. Og hvem er forresten denne Lyrskov? Gaden skulle selvfølgelig have et nyt og mere passende navn - „Humbleby Boulevard!“. Sådan. Nu faldt alle brikker nydeligt på plads. Og Vesterbrogades forlængelse ind mod tårnet - hvad skulle den så hedde? „Humblebygade“ måske. Hvordan mon det ville se ud på hans visitkort? Hm. Lidt provinsielt, syntes han.

Han tyggede længe på det problem og endte med at beslutte sig for „Over Humleby neden Tårnet“. Det navn ville virkelig tage sig ud på et visitkort.

Han besluttede sig for at lade det komme an på en prøve. Hans sindsbevægelse havde også fået ham til at trænge til endnu en tur ud i den friske luft. Han gik over i Hedes kælder på Vesterbrogade for at få fremstillet et visitkort med sin kommende adresse.

På vej tilbage kiggede han misbilligende på den nye grimme facade på „Alt skal væk“- butikken. Ja. Lige mine ord. Alt skal væk - hele lortet! så vi får frit udsyn ned ad Vesterbrogade oppe fra tårnet, gnækkede han velfornøjet. Det slog ham, at facadens skrigende farver netop var de velkendte Paul Gernes farver, som tårnet skulle udsmykkes med.

Så meget desto mere grund er der til at rive lortet ned. Det kan jo ikke være meningen, at selve tårnet skal overdøves af en skrigende facade på et grimt gammelt byhus, der alligevel bare ligger i vejen, tænkte han.

Da han kom hjem, kom han til at tabe nogle af de nye visitkort ud af lommen.

„Du tabte noget!“ Hans kone og samlede kortene op og så på dem.

„Jamen hvad er det? Har du mødt en, der hedder ligesom dig? Jeg troede virkelig kun, der var én Marinus Martinussen“, sagde hun. „Minussen“, føjede hun spottende til. Det øgenavn var blevet brugt imod ham på Husejerforeningens generalforsamling. Men hvorfor skulle hun bruge det nu? Havde hun gennemskuet ham?

„Dig og dine store tanker om et nyt hjem.- Det kan du godt slå ud af hovedet. Ved jorden at blive i Humleby. Det tjener os bedst.“

„Vi skal sandelig ikke flytte fra Humleby. Vi skal bo i et større, højere og flottere, - et parisisk Humleby“, svarede han.

Nå, skal det nu være fransk i stedet for japansk? Skal Carstensgade så hedde Peugeot-gade i stedet for Toyota-gade, som du har været inde på. Og Küchlersgade Renault-gade i stedet for Daihatsu-gade, som du vist havde tænkt dig for et år siden. Hvad med Ernst Meyersgade, som du ville have til at hedde Mitsubishi-gade, hvad skal den nu hedde?

Nogen gange var hendes sarkasme ubærbar.

-„Jamen, vi bliver nødt til at flytte. Der skal gå en vej gennem vort hus til det nye Humleby i og omkring Carlsberg-tårnet.“

„Hvorfor kalder du det for et nyt Humleby?

Og hvorfor skulle det gå ud over os? Det var da nummer 64, de foreslog at rive ned. Det bliver der forresten heller ikke noget af. Her skal ikke rives noget ned. Og vi vil ikke have uvedkommende trafik ind i Humleby. Her er biler nok i forvejen“, sagde konen meget bestemt.

Prokuristen opgav fuldstændig at få hende til at forstå hans storslåede vision om et nyt og prægtigere Humleby med dem selv boende som kransekagefigurer øverst i Humletårnet, som det selvfølgelig skulle hedde i fremtiden.

I de næste par uger var de dårligt nok på talefod. Prokuristen havde travlt med at rende politikere på døren, ligesom han havde travlt med at bearbejde samtlige ansatte i arkitektfirmaet Søtoftegård.

Det var som at løbe panden ind i en dyne. Ved et par lejligheder løb han ind i medlemmer af Husejerforeningens bestyrelse oppe på rådhuset. Der var åbenbart andre, der var ude på at påvirke beslutningsprocessen og hvis han kendte dem ret i en helt anden retning.

Han var efterhånden langt nede. Det blev ikke bedre af, at hans kones eneste bemærkning var: „Højt at flyve, dybt at falde“. Han spekulerede over, hvorfor han hele tiden mødte voksende modvilje - ja nærmest kun ironiske og sarkastiske bemærkninger - hos politikerne. Mens han sad og rugede på sit kammer, ringede det en dag på døren.

Det var formanden for Husejerforeningen. „Har du hørt det“, sagde han. „Nu har politikerne lagt enhver snak om fremmed trafik gennem Humleby på hylden. Og jeg kan forstå på dem, at det ikke mindst skyldes, at du har været god til at male et skræmmebillede af, hvor galt det kan gå, hvis de bare giver los for flere gader og veje til biler. Det skal du virkelig have tak for. Du har gjort en påskønnelsesværdig indsats for Humleby. Og nu er jeg da ked af, at jeg kritiserede dig så hårdt på vores generalforsamling, men den gang var jeg ikke så klog på dit sindelag, som jeg er blevet nu. Med din kreativitet og handlekraft er du lige en mand, vi kunne bruge i Husejerforeningens bestyrelse“, sluttede formanden sin tale.

Prokuristen vidste ikke, hvad han skulle sige.

Men det gjorde hans kone, som havde stået oven for trappen og hørt hele formandens tale: „Min mand syntes jo, at nogen blev nødt til at gøre noget ved det, når de ligefrem drister sig til at ville rive et Humleby-hus ned for at slippe fremmede biler ind i vores gader“, sagde hun og gik ned og gav sin mand et kærligt klem.

Da de lukkede formanden ud så de, at julesneen dalede stille ned fra himlen og lagde et fint dække over alt det storskrald, der hobede sig op i gaderne. Fra alle de små huse stod en liflig madduft ud fra alle vinduer og sprækker.

„Ja, ja, kære Marinus. Vi to skal nok få en god jul, selv om vi har haft det lidt svært på det sidste“, sagde konen.

„Ja, det kan godt være, du har ret i, at ved jorden at blive er bedre end højt at flyve“, sagde prokuristen og kiggede med en gysen op på Carlsberg-tårnet, som pludseligt så skrækkeligt højt ud. I sne-tykningen kunne man kun ane reklamelyset højt oppe i mørket.